

In gesprek met een echte Reusel-Sportman

Toen ik in de jaoren sistig nauw betrokken was bé de junioren van Reusel Sport vond ik 't hil vurnaom dé iederéén kon presteren op basis van z'n capaciteiten. De gold vur de trainers, elftalleiders en vur de jeugdige voetballerkes. Saomen goei afspraken maoken en die ok naokomme was hil belangrijk vur men.

Harrie Ketelaar in zijn woonhuis aan de Lend op 27 februari 2013.

Aan het woord is de 79-jarige Harrie Ketelaar, de tweede oudste van het negen kinderen tellende Hapertse gezin van Toon Ketelaar en zijn vrouw Stien Roosen.

Ouderlijk gezin

Opa Ketelaar is van Gelderse afkomst. Hij is geboren in 's-Heerenberg waar hij ook boer was. Onze pa is daar op 6 april 1903 is geboren. Omdat er in die tijd in Gelderland te weinig landbouwgrond was, verhuisden veel jonge Gelderse boeren naar de Kempen waar toen nog grond te koop was. Ook opa heeft dat gedaan en verhuisde met zijn jonge gezin naar de Kempen. Hij had een boerderij gekocht van de Protestantse Maatschappij van Welstand op landgoed Ten Vorsel te Bladel. Later kocht hij een boerderij aan het Vooreind te Hulsel. Toen hij met boeren stopte, is die boerderij overgegaan naar de familie Bleumer.

Mijn ouders zijn na hun trouwen in 1930 in Hapert gaan wonen. Ze hadden daar een schilderszaak annex winkel. Pa had een schildersbedrijf en moeder voerde de scepter in de winkel aan huis. Het was een winkel met een breed assortiment artikelen, zoals meubels, potten en pannen, knikkers en alles wat daartussen te bedenken is.

In Hapert zag ik op 23 september 1933 het levenslicht; mijn oudste broer Ben was toen al geboren. Na mij werden er in ons gezin nog 8 kin-

deren geboren. Zo'n groot gezin grootbrengen en bovendien een schilders- en winkelbedrijf runnen, moet voor hun toch een hele klus zijn geweest en heel wat zorg met zich mee hebben gebracht, vertelt Harrie.

Voetbaljunior

Tijdens mijn lagerschooltijd was onze pa jeugdleider bij Voetbal Vereniging Hapert. Mijn oudste broer Ben speelde daar toen bij de junioren. Toen ik een jaar of 11 was kreeg ik een paar voetbalschoenen en mocht ik het ook gaan proberen. Heel lang duurde het voetbalbestaan van ons niet omdat pa daar een stokje voor stak. Dat kwam omdat broer Ben op een keer zo'n zware blessure had opgelopen dat pa het niet meer verantwoord vond. We moeste direct met voetballen stoppen en onze voetbalschoenen inleveren. Onze pa kon daarin heel principieel zijn, wat misschien wel met zijn Gelderse afkomst te maken had.

Broeder

In navolging van broer Ben ging ik na de lagere school naar de Mulo van de Broeders van onze

Trouwdag van Harrie's ouders Toon Ketelaar en Stien Roosen in het jaar 1930.

Lieve Vrouw van Lourdes in Dongen. De opzet was om daarna naar de Kweekschool van de Broeders te gaan en dan als broeder mijn levenspad vervolgen. Dat was immers in de tijd van het Rijke Roomse Leven het ideaalbeeld van elk Kempisch gezin. Zover kwam het echter niet. Moeder stierf op 15 januari 1949 op het kraambed tijdens de geboorte van haar 10de kind. Dat kwam voor ons en vooral voor onze pa over alsof er een bom ontploft was te midden van ons gezin. We waren een tijd volledig van de kaart en het leek wel of we helemaal opnieuw ons leven moesten oppakken. Mijn broer en ik mochten niet meer naar Dongen terug om de opleiding bij de Broeders af te maken, want we moesten als oudsten van het gezin de winkel voortzetten. Hierbij moet nog worden aangetekend dat broer Ben al op het punt stond acoliet te worden en dan de 'rokken' aan zou krijgen.

Gelukkig kwam er weer heel snel een nieuwe moeder in ons grote gezin waarvan de kinderen een leeftijd hadden tussen de twee en achttien jaar. Ze heette Suus Ronde en ze trouwde binnen 2 jaar na het overlijden van ons moeder met onze pa. Even later werd wegens geldgebrek en ziekte van onze pa de winkel verkocht. Bovendien moest hij wegens zijn longproblemen met schilderen stoppen en ander werk gaan zoeken. Zelf ben ik gaan werken bij de AGIO sigarenfabriek in Duizel. Eerst als bosjesmaker bij een sigarenmaker. Later werd ik aankomend sigarenmaker. Al snel bleek dat ik niet in de wieg gelegd was om als sigarenmaker de kost te kunnen verdienen. Ik kreeg er de slag niet van te pakken waardoor ik de vereiste aantallen niet haalde. Bovendien

Harrie Ketelaar met zijn grote broer Ben bij hun woonhuis in Hapert, omstreeks 1944.

gebruikte ik zoveel stijfjes bij het maken van de zogenaamde bollen dat ze niet meer te roken waren.

Gelukkig kon ik werk krijgen bij Philips in Eindhoven waar ik als controleur van elektronische componenten aan de slag ging. Later kon ik aan de slag in de personeelwinkel en het magazijn. In 1991, na iets meer dan 35 dienstjaren, kreeg ik de kans om met VUT-pensioen te gaan en ik heb van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

Jongere broer Christ. Hij verdrinkt op 27 mei 1954 in het Witven te Veldhoven. Hij is maar 18 jaar mogen worden.

Links Harrie Ketelaar, soldaat bij de stoottroepen in Grave, omstreeks 1954.

Op 27 mei 1954 kreeg ons gezin weer een heel grote klap te verwerken. Tijdens mijn dienstitijd verdrong mijn jongere broer Christ op 18-jarige leeftijd in 't Witven in Veldhoven. Zijn lichaam is nog op die noodlottige dag gevonden. Broer Christ kon goed zwemmen maar is toch verdrongen en vermoedelijk aan een hartinfarct overleden. Die jaren na de oorlog zijn voor ons gezin niet de leukste geweest, vertelt Harrie met ingehouden emotie.

Reusel Sport

Kort na het overlijden van onze Christ heb ik in dancing Hapert Kuil Martha van Driek van Hoffe Marte (Lemmens) leren kennen. Schoonvader Driek was in 1956 door de gemeente Reusel gevraagd het beheer over te nemen van de kantine op het Reusel Sportpark en daar ook te gaan wonen. Mijn vriendin Martha verhuisde met haar ouders mee. Samen met schoonmoeder Cato Klessens kreeg ze de verantwoording over het beheer van de kantine zoals de inkoop, boekhouding en de bar. Martha vroeg mij om haar daarbij te helpen en zo maakte de liefde dat ik meerdere doordeweekse avonden en alle weekenden op mijn brommertje naar Reusel toog om haar bij te staan, vooral bij het werk achter de bar. Daar had ik geen hekel aan en kreeg er al snel *d'n aord*.

Schoonvader Driek, die in 1956 al 58 jaar oud was, hield zich vooral bezig met het sporteren. In zijn werkpakket zaten allerlei taken zoals thee verzorgen voor de voetballers, zorg voor de kledkamers, lijnen van de velden kalken, rookwaren- en versnaperingenverkoop, doelnetten ophangen, vlaggen plaatsen en de terreinen schoonhouden. Hij deed dat met hart en ziel en moest vaak hard aanpoten om alles in goed banen te leiden.

Verkeringstijd van Martha van Driek van Hoffe Marte en Harrie Ketelaar, omstreeks 1957.

Sportpark

Na ruim 5 jaar verkering zijn Martha en ik op 21 juni 1961 getrouwd en direct gaan inwonen bij haar ouders op het sportpark. We woonden daar sober. Martha en ik hadden alleen de slaapkamer voor onszelf. De andere vertrekken zoals de keuken, berging en sportkantine deelden we met de schoonouders waarmee we een gezamenlijk huishouden voerden. Martha en ik hadden er weinig privacy, maar we waren er content mee. Het hoorde ook wel een beetje bij die tijd. Wel hadden we wat meer luxe willen hebben zoals een douche met warm water, maar de gemeente had met dat soort zaken nooit veel haast. Dat gold ook voor achterstallig onderhoud zoals een lekkend dak.

In de jaren 1962, 1965 en 1969 zijn achtereenvolgens onze dochters Christien, Rian en Esther geboren. Voor hen hadden we bij de kantine een slaapkamertje gemaakt en ingericht. Ze hebben hun baby- en kleutertijd op het sportpark doorgebracht waar het heel erg rustig kon zijn maar ook heel erg druk. In de kantine tot zelfs in de keuken waren er regelmatig vergaderingen en elftalbesprekingen. Ook in de weekenden was het rond de wedstrijden alle hens aan dek. De activiteiten van *de Guld*, Korfbalclub en later de Atletiek- en Tennisvereniging brachten ook steeds meer drukte met zich mee. Dan hebben we het nog niet over de openluchtbal dagen,

de (paasvoetbal)toernooien en andere festiviteiten gehad. Onze dochters moesten daar mee om zien te gaan en dat heeft gelukkig geen al te grote problemen opgeleverd. Een gelukkige bijkomstigheid was dat mijn schoonouders Driek en Cato er altijd waren om op onze kinderen te passen als we een beroep op hen deden. Dat hebben ze voorbeeldig gedaan, waarvoor we ze veel dank verschuldigd zijn.

In de jaren zestig waren Jantje Louwers en Noeres (Péér van Limpt) de mannen die aan de kassa zaten als het eerste elftal van Reusel Sport speelde. Het was vaste prik dat ze na het tellen van het geld bij ons een borreltje jonge jenever ingeschonken kregen. Ze zetten dan het geldkistje op de schoorsteenmantel. Noeres voegde daar, naar mij kijkend, aan toe: *"Letter goed op Harrie, want es ze 't weggaolen naaien ze ons."* Vaak kwam het voor dat Noeres in een teug zijn borreltje leegdronk. Hij riep dan: *"Ik heb toch zonnen dorst."* Op de vraag van mij hoe dat kwam antwoordde hij prompt: *"Ik heb alté dorst."* Dat bleek ook wel te kloppen, want soms dronk hij ook het borreltje van Jantje Louwers op als die even niet oplette, lacht Harrie.

Voor de voetballers was het in de jaren vijftig en begin van de jaren zestig behelpen na afloop van een wedstrijd. Diegenen die zich wilden wassen moesten dat doen met een wasbakje koud kraanwater. Sommigen stonden zich dan achter ons huis en later bij het witte gebouwtje aan de zuidkant van het sportveld in hun blootje

te wassen. Iets wat op de dag van vandaag niet meer voor te stellen is. Dat werd pas beter toen er in de loop van de zestiger jaren kleedkamers onder de tribune kwamen waarin douches met warm en koud stromend water zaten.

Junioren

In 1960 werd ik door Janus van der Palen en Gust Bierings van het bestuur van Reusel Sport benaderd om de training en begeleiding van de junioren te verbeteren. Ik heb ze verteld dat ik dat pas wilde doen als ik eerst ruim een jaar de tijd kreeg om alles voor mezelf op een rijtje te zetten. Die tijd had ik nodig omdat er een apart bestuur moest komen voor de afdeling junioren met een voorzitter, secretaris en penningmeester. Daarnaast moest er structuur gebracht worden in de beschikbare elftaltrainers en begeleiders. Mijn uitgangspunt was dat iedereen op het juiste niveau werd ingedeeld passend bij hun capaciteiten en tijd die ze beschikbaar hadden. Vanaf 1961 ben ik als voorzitter met mijn klus bij de junioren begonnen en kijk daar nu met tevredenheid op terug. Natuurlijk is het niet altijd even gemakkelijk geweest, bijvoorbeeld als er disciplinaire maatregelen genomen moesten worden of trainers, begeleiders of spelertjes ontevreden waren. Daarbij hanteerde ik altijd mijn motto's: wat is het beste voor de afdeling junioren, wordt iedereen gelijk behandeld en worden besluiten pas na goed onderling overleg genomen. Spelertjes die wat minder mee over konden, moesten evenveel kansen krijgen om opgesteld te worden. Zeker in de lagere elftallen waar die spelertjes toch terecht kwamen.

De juniorenafdeling groeide in die jaren gestaag waardoor er gelobbyd moest worden bij het ge-

Martha van Driek van Hoffe Marte toen ze omstreeks 1956 Harrie Ketelaar leerde kennen.

Schoonouders Driek van Hoffe Marte en zijn vrouw Cato Klessens in hun woning in 't Busseltje, omstreeks 1973.

Harrie Ketelaar en Martha van Hoffe Marte op het Sint Pietersplein van Rome, tijdens hun verkeringstijd in 1957.

meentebestuur om meer velden ter beschikking te krijgen. Burgemeester van Beek stelde meestal dat er velden genoeg waren. Gelukkig konden we overeenkomen dat er op één veld maximaal vier wedstrijden per weekend gespeeld mochten worden, twee voor de junioren en twee voor de senioren. Met die maatstaf als uitgangspunt kwamen er velden bij al duurde dat meestal veel langer dan we gewild hadden.

In de jaren zestig waren de hoofdleiders van de junioren die ik me nog zo herinner Ceel Pronk (van Limpt), Bertje Kokken, Jan Struif (Vosters), Dirk Sterrenburg, Jan van Kemenade, Kees Bruurs en Gerritje van Limpt. Het eerste dage-

lijks bestuur werd gevormd door secretaris Ton de Hair, Jan van Sjoke Bel als penningmeester. Zelf was ik de voorzitter.

Goede herinneringen heb ik aan de fraters Albinus en de Veth die de Paasvoetbaltoernooien organiseerden. Het waren opgeruimde gezellige mannen die op zijn tijd een borreltje lusten. Toen ik jaren later frater de Veth nog eens aan de lijn kreeg, vertelde hij mij dat hij uitgetreden was en inmiddels een leuke vriendin had.

Jan van Willeke Hoek (Vosters) was ook een graag geziene gast op het sportterrein. Wanneer er een lamp van de houten lichtmasten kapot was kwam hij die vervangen. Met de opvallende haakijzers onder aan zijn benen klom hij in de hoge lichtmastpalen. In de kantine had hij dan al geroepen: "Daallijk hurde me wir!" Vanaf de hoge lichtmast zong hij dan uit volle borst het 'Ave Maria'. Zijn stem schalde over sportvelden en bossen heen en drong door tot in de kantine. Heel mooi vonden we dat.

Het zal omstreeks het jaar 1968 geweest zijn dat er in de sportkantine stemmen opgingen om een volleybalvereniging op te richten. Er was behoefte om meer sporten te kunnen beoefenen dan alleen voetbal. Samen met Jan van Jan Heinen (Lauwers), Ben Roes, Paul van Daal en Peter van der Goor en misschien vergeet in nog wel iemand, heb ik een aanzet gegeven voor de oprichting van het eerste bestuur van de eerste Reuselse volleybalvereniging. Toen de vereni-

Trouwdag van Harrie en Martha Ketelaar-Lemmens op 21 juni 1961. Bruidsjonker en bruidsmisje zijn Nico Venema en Ineke van Dingenen.

ging op poten stond en de naam Pegasus had heb ik *het afgetrapt* omdat ik vond dat ik mijn handen meer dan vol had aan mijn voorzitterschap van de voetbaljuniores. In 1975 is vanuit de kantine vanwege diezelfde behoefte tennisvereniging De Kemphanen opgericht. In de beginfase was ik daar ook bij betrokken, vertelt Harrie.

De Lend

Begin zeventiger jaren werd de woonruimte met drie opgroeiende dochter steeds nijpender. De gemeente wilde onze woonruimte op het sportpark nog niet uitbreiden. Daarom besloten we deel te gaan nemen aan een omvangrijk nieuwbouwproject dat in de Lend van start zou gaan. Een eigen woning bouwen bracht wel wat zorgen met zich mee, maar we besloten het toch te doen. Dat werd nog gestimuleerd door het feit dat mijn schoonouders steeds meer gezondheidsproblemen kregen en ook aan andere woonruimte toe waren. Samen met hen hebben Martha en ik toen besloten het sportpark vaarwel te zeggen. Om me volledig bezig te kunnen houden met het bouwen van ons nieuw huis, ben ik gestopt met mijn activiteiten voor de afdeling junioren omdat ik niet van half werk hield. Ook vond ik dat het na tien jaar goed zou zijn dat er een nieuwe wind ging waaien.

In 1973 was ons nieuwe huis aan de Lend 68 klaar en konden we genieten van de luxe en voorzieningen die we tot dan toen niet gewend

waren. Mijn schoonouders kregen een bejaardenwoning aangeboden in 't Busseltje wat voor hen ook een grote verbetering was.

De kantine op het sportpark werd overgenomen door het echtpaar Harrie en Sjan Aarts en kwam daarmee in goede handen.

Zowel mijn schoonouders maar ook Martha en ik hebben een hele tijd nodig gehad om het vertrek van het sportpark een plaats te geven en te verwerken. We misten de vele contacten en gezellige drukte van de kantine. Dat gold ook voor de vertrouwde zondagse taferelen van schoonvader en zijn broer Sjef als de duiven van een vlucht thuiskwamen.

Daar kwamen wel andere zaken voor in de

De kantine van het Reuselse sportpark, omstreeks 1955. Deze omgeving is heel belangrijk geweest in het leven van Harrie en Martha Ketelaar-Lemmens.

Junioren E2 met begeleiding in het seizoen 1997-1998. Achteraan links Harrie Ketelaar, vooraan met bal zijn kleinzoon Ron.

Junioren E8 in het jaar 2000. Achteraan rechts hun trainer Harrie Ketelaar, vooraan met bal zijn kleinzoon Bas.

plaats. Zo woonden we toen met onze kinderen in het centrum van Reusel, dicht bij de school, winkels en de andere voorzieningen. We kregen er nieuwe buurtgenoten waarmee we samen met ons gezin, familie en bekenden onze zilveren, 40-jarige en 2 jaar geleden onze gouden bruiloft hebben gevierd.

Inmiddels is ons gezin uitgebreid met vijf kleinkinderen, 4 jongens en 1 meisje. Kleinzonen Ron en Bas van ons Christien en haar man Geert *van de Wieper* (Lauwers) voetballen bij Reusel Sport. Ook de kinderen Dirk en Sanne van ons Rian en haar man Wim Luijten zijn sportief bezig. Dirk voetbalt bij H.M.V.V. te Hooge Mierde en Sanne korfbalt daar bij D.D.W. Onze jongste kleinzoon Siem van ons Esther en haar man Fer Dickens is nog geen 3 jaar. Hopelijk gaat hij later ook voetballen. Als de kleinkinderen thuiswedstrijden spelen gaan we graag kijken en kunnen we als trotse opa en oma echt van hen genieten, vertelt Harrie.

Welkom terug

Na mijn VUT-pensioen bij Philips had in genoeg vrije om weer actief geworden bij de junioren van Reusel Sport. Dat daar onze kleinzonen Ron en Bas gingen voetballen, zal daar zeker aan hebben bijgedragen temeer omdat ik hoopte dat ik hen nog iets kon leren. Na eerst een cursus gevolgd te hebben werd ik jeugdtrainer, de langste tijd bij de D junioren. Dit heb ik nog bijna 20-jaar met veel plezier gedaan. Daarbij stonden voor mij de oude waarden die al golden in de

zestiger jaren toen ik voorzitter was voorop. Zag ik dat die in de verdrukking kwamen dan kon ik het niet laten daar iets over te zeggen en indien nodig er iets aan te doen.

Momenteel ben ik rustend lid van de VUT-ploeg van Reusel Sport waar ik enkele jaren geleden nog actief bij betrokken was. De VUT-ploeg is een groepje mannen die allerlei klusjes voor de vereniging doet op het Reusel Sport terrein, bijvoorbeeld de reclameborden bijhouden en kleine onderhoudswerkzaamheden en klusjes. De andere leden zijn Harrie *van Prinsen Tuntje* (van Limpt), Gerrit van Harrie *van Graote* (van Limpt),

Harrie Ketelaar geniet van een pilsje op het terras van de Tipmast te Bladel tijdens een fietstocht met de VUT-ploeg in juni 2001.

Piet Koek (Lavrijsen), Broer Sanders, Gust van Frans van Mertekes Gust (Lavrijsen), Jan Jansen, Theo Bel en Janus Bel en Willy Venema.

Uit de VUT-ploeg is een vriendengroepje ontstaan die van april tot oktober 1 keer per week fietstochten in de omgeving maakt. In de andere maanden worden er wandeltochten gemaakt. Behalve van de VUT-ploeg ben ik ook van Reusel Sport momenteel nog rustend lid.

Slot

Harrie Ketelaar is een vlotte verteller. Zijn verhaal over zijn tijd bij Reusel Sport is doorspekt met humoristische anekdotes waarmee hij zelf uitbundig kan lachen. Zijn vriendin Martha van Driek van Hoffe Marte, die later zijn vrouw werd, was er de oorzaak van dat hij 6 jaar lang meerdere dagen per week op zijn brommertje naar het sportpark kwam. Harrie is vanaf het eerste uur ingesprongen om zijn vriendin en aanstaande schoonouders te helpen in de kantine van het sportpark. Toen hij in 1961 met Martha trouwde ging hij daar wonen en nam het ontbreken van privacy en luxe op de koop toe.

Het zijn toch vooral zijn inspanningen in de jaren zestig voor de jeugdige voetballertjes geweest die heel belangrijk waren voor Reusel Sport. Hij heeft daar als voorzitter leiding aan gegeven en

zijn stempel opgedrukt. Hij hanteerde daarbij de volgende motto's te weten, trainers en elftalbegeleiders op het juiste niveau indelen passend bij hun capaciteiten, besluiten en maatregelen in goed onderling overleg nemen en spelertjes die minder goed meekunnen evenveel recht op speeltijd geven. Harrie is een belangrijk deel van zijn leven betrokken geweest bij Reusel Sport en was tot voor kort actief bij de zogenaamde VUT-ploeg van het sportterrein. Daarom stellen we met recht vast dat de 79-jarige Harrie Ketelaar een echte Reusel-Sportman genoemd mag worden.

Opa Harrie Ketelaar met zijn kleinzonen Dirk en Bas. Het is wel duidelijk dat de junioren van Hooge Mierde met 4-0 hebben gewonnen van die van Reusel Sport.

Gouden bruiloft van Harrie en Martha Ketelaar-Lemmens op 21 juni 2011. Ze zijn hier de trotse opa en oma van hun kleinkinderen Ron, Bas, Dirk, Sanne en hun kleine oogappel Siem.